

Primjer dobre prakse: Poticanje darovitosti i kvalitetnog provođenja slobodnog vremena kod učenika

Uvod

Definiranje darovitosti govori nam da su kriteriji koji se spominju različiti: intelekt, kreativnost i interakcija visoko razvijenih sposobnosti. Jedan je od kriterija kreativnost koja se i najčešće uočava po vanjskim znakovima (znatiželja, mašta, inteligencija) i može se poticati na različite načine u područjima za koja darovita djeca iskazuju interes. Pitanja koja se postavljaju ne bi trebala odražavati određene stereotipe, obrasce ponašanja i nametanje vlastitih ideja, nego pobuđivati hrabrost u zagovaranju vlastitih ideja i kritičko prosuđivanje.

Darovitost djeteta određuje se u definiciji spojem triju osnovnih skupina, osobina: natprosječnih općih ili specifičnih sposobnosti, motivacije i visokog stupnja kreativnosti, a prema sposobnostima područja darovitosti su: opće intelektualne sposobnosti, stvaralačke (kreativne) sposobnosti, sposobnosti za pojedina umjetnička područja te psihomotorne sposobnosti.

Suradnja roditelja i nastavnika

Škola nije jedina okolina u kojoj učenik boravi, odrasta, stječe nova iskustva i uči, nego je samo dio tog okružja. Ostali sudionici u procesu su vjerske ustanove, sportska ili umjetnička udruženja i slično. Temeljnu i najvažniju ulogu, prema mom mišljenju, trebala bi imati i ima obitelj iz koje dijete dolazi i iz koje crpi osnove odgoja, morala, radnih i ostalih navika. Nakon svega navedenog, nameće se tema suradnje svih sudionika u odgojnom procesu, a napose suradnja učitelja i roditelja. Suradnja je nužna i ključna za napredovanje nadarenog djeteta. Učitelji trebaju redovito kontaktirati s roditeljima djeteta, a po potrebi i sa školskim pedagogom i psihologom. Interakcija nas stručnih suradnika vrlo je važna jer dijete različito funkcionira individualno i u grupi, stoga je povratna informacija nastavnika, koji dijete prati u socijalnom okruženju, od velike koristi.

Prijedlozi za rad s darovitim učenicima

Redovit nastavni proces u našim školama uključuje svu djecu pa su tako i nadarena djeca integrirana u redovitoj, dopunskoj, izornoj, a rjeđe u mentorskoj nastavi. Nastavnici bi u svakoj godini uz okvirni plan i program trebali imati jasno zacrtane ciljeve koje žele ostvariti tijekom školske godine. Detektiranjem darovitih učenika u redovitom odgojno-obrazovnom procesu, takav bi program u izrazito individualnome obliku trebalo načiniti za svakog darovitog.

Nekoliko proteklih godina u našim školama vraća se svijest da bi nastavni proces trebao biti usmjeren učeniku i njegovim potrebama pa se daje naglasak na neke, ne bih rekao nove, nego zapostavljene načine rada s djecom. Projekti, pokusi, demonstracije, rad na terenu, uključivanje vanjskih suradnika, roditelja, obitelji i šire društvene zajednice daju nebrojene mogućnosti u interdisciplinarnom radu na više područja i na više interesa odjednom, ali bez bojazni od prezasićenosti ili neuspjeha.

Primjer iz prakse - Sudjelovanje u „Talentijadi“

U školskoj godini 2019/2020. uključili smo se u međunarodni projekt Talentijada. Projekt je međunarodnog karaktera te je uključen u eTwinning sustav.

Cilj projekta je poticati razvoj različitih sposobnosti svih učenika u skladu s individualnim sposobnostima pojedinca. Učenici su razvijali pozitivnu sliku o sebi, samopoštovanje i samopouzdanje, upravljanje svojim emocijama i ponašanjem, uvažavanje i prihvaćanje različitosti, socijalne i komunikacijske vještine, suradnju i timski rad, strategije rješavanja problema i uspješnog suočavanja sa stresom.

Izražavali su se stvaralačko (kreativno) mišljenje produkcijom ideja; razvijali psihomotoričke i kognitivne vještine upotrebom različitih materijala, postupaka i medija. Razvijali su organizacijske i upravljačke sposobnosti (planiranje, provođenje planova, praćenje izvršenja, upravljanje vremenom) te sposobnost donošenja odluka, postavljanje ciljeva i prioriteta. Primijenjivali su odgovorno informacijsku i komunikacijsku tehnologiju za obrazovne potrebe, učinkovito komunicirali i surađivali u digitalnome okružju, odabrali i služili se tehnologijom primjerenom svrsi, upravljali informacijama u digitalnome okružju, stvarali i uređivali nove sadržaje te se kreativno izražavali s pomoću digitalnih medija.

U veljači smo krenuli sa osmišljavanjem loga projekta. Svi zainteresirani članovi su mogli napraviti logo i glasovati. Logo s najviše glasova je predstavljao projekt. Nakon toga smo prikupljali crteže i tekstove, te glasali koji će ići dalje na natjecanja. Izabrali smo 10 radova I od toga dva rada su došla do finala, a jedan je osvojio I drugo mjesto u likovnom izražaju.

Zaključak

Učenici su imali priliku iskazati se u literarnom, likovnom, glazbenom izričaju ili drugim kategorijama ako nisu ulazile u ove. Na ovaj način učenici su potaknuti na pozitivne vrijednosti, unijeto je uzbuđenje u svakodnevnicu on line nastave i boravka kod kuće, potaknuti su da pokažu što dobro rade. Također ostali su potaknuti da razmisle u čemu bi bili dobri te da si nađu hobi i hvalitetnije provode slobodno vrijeme.

Najveći broj učenika se likovno izrazio. Imali smo I literarnih radova te glazbenih. Od svih radova napravili smo on line izložbu. Učenicima se svidjelo da mogu pokazati svoje talente koji nisu vezani uz školu.

Nakon ovog projekta Učeničko vijeće je predložilo da na početku školske godine počnemo poticati učenike škole da na satovima razrednika prezentiraju svoje hobije I čime se bave u slobodno vrijeme. Učenici smatraju da takvim pozitivnim stavom možemo poboljšati pozitivno ozračje u školi, potaknuti bolje odnose u razredu, djelovati na prevenciju ovisnosti itd.

“Znate li koliko još talenata nosite u sebi? Ako ne znate, morate ih otkriti inače će propasti. Upoznajte sebe! Da bi se upoznali, mora vam cijeli svijet biti učionica i svaki čovjek kojeg sretnete učitelj. Od svih njih učite tko ste, što ste, što se sve u vama krije i što sve možete. Onaj tko tako radi probudit će diva u sebi i taj je svemoćan.” Dinka Jurčić

Literatura:

file:///C:/Users/IG/AppData/Local/Temp/D_Adzic_Darovitost_i_rad_s_darovirim_ucenicima.pdf

<https://youtu.be/SIXAOcJXatY>

http://www.unizd.hr/Portals/12/ppt/luka_marinovic/3.%20DAROVITOST.pdf

<https://sites.google.com/view/talentijada/home?authuser=0>

<https://kzz-lumen.net/darovitost/>

8.6.2020., Bjelovar

Pripremila: Sandra Hermanović, prof.